

సత్కార్యానికి వెయ్యి విఘ్నాలంటారు !
 కాకపోతే నాంచారయ్య కాళ్ళు పడు
 తుండగా, కిటికీ తలుపులు నాల్గింటిలో
 తగుమాత్రం గాలి రావడానికి వీలుగా
 ఒక్క తలుపుమాత్రమే తెరిచిపెట్టుకుని,
 పట్టెమంచంపైన పాలసముద్రంలా
 పరచుకున్న తెల్లటి మెత్తమీద పడుకుని
 మెల్ల మెల్లగా నిద్రలోకి జారుకుంటున్న
 మునసబుగారికి నిద్రాభంగమా ?!

ఆయన వులికిపడి కళ్ళు తెరిచేశారు!
 ఇందాకా ఏ శబ్దంవల్లనైతే నిద్రాభంగం
 వాటిల్లిందో, అదే శబ్దం మళ్ళీ ఒకసారి
 ఆయన చెవుల్లో మారుమోగింది.

నుదురు చిట్టించుకుంటూ, కళ్ళు
 కుంచించుకుంటూ “ఏమిటది ?” అన్నారు
 మునసబుగారు.

“హరికథ జరుగుతోంది బాబూ!
 తమకు తెలీదేమిటి ?” అని కాసేపాగి
 “మీకు తెలియకుండానే !” అంటూ

ఆశ్చర్యాతిరేకంతో కళ్ళు పెద్దవిచేసుకుని
 అలాగే నోరు తెరిచేశాడు నాంచారయ్య.

తామరచెరువు గ్రామ చరిత్రలో ఇది
 అపూర్వమైన విషయం.

‘తనకు తెలియకుండానే హరి
 కథా?’ – మునసబుగారి కళ్ళల్లో ఒకటి
 పూర్తిగా మూసుకపోయింది. మరొకటి
 అరమోడ్పు భంగిమలో వుండిపోయింది.
 క్రిందిపెదవి ఒకవైపున పైకిలేచి, మరొక
 వైపున పై పంటిక్రింద నలిగిపోయింది.
 నాలుగైదు క్షణాలక్రితం ఆ ముఖంలో
 శీలగా రెపరెపలాడిన చిరుకోపం, చేటంత
 మబ్బు దిక్కుల అంచులదాకా వ్యాపించి
 నట్టుగా, అంతలోనే మునసబుగారి మన
 సంతటా వ్యాపించింది.

ఆయన తటాలున పైకి లేచారు.
 పదడుగుల్లో గడి, హాలు దాటుకుని
 డాబాపైకి వచ్చారు. పిట్టగోడ కానుకుని
 ఊరివైపు చూసారు.

భజనగుడి ముంగిట పెట్రమాక్కు
 లైటు ధగధగయ్యమానంగా వెలిగి
 పోతూవుంది. ఆ వెలుగులో, ప్రొద్దు
 గ్రుంకిన తర్వాత వేసిన కొబ్బరిమట్టల
 పందిరి పచ్చ పచ్చగా కలకలలాడిపోతూ
 వుంది. పందిరిక్రింద చెంగులు జీరాడగా
 పీతాంబరం కట్టుకున్నవాడు, మెడలో
 నుంచీ మోకాళ్ళదాకా వ్రేలాడుతున్న
 పుష్పహారాన్ని ధరించినవాడు, ఎదకు
 చేతులకూ చందనంఅలదుకున్నవాడు,
 నుదుట పట్టెనామాలు దిద్ది తీర్చుకున్న
 వాడూ అయిన హరిదాసు చేతులు
 పైకెత్తి, అంజలి ఘటించి, ఉపోద్ఘాతానికి
 పరిసమాప్తిని సూచిస్తూ గోవిందనామ
 స్మరణ చేస్తున్నాడు—

“జయ రమా రమణ గోవిందా !”

“గో...వింద !”—చిన్నా పెద్దా,
 ఆడా మగా వ్యత్యాసం లేకుండా ఒక్క
 సారిగా నాలుగైదు వందల కంఠాలనుంచీ

వెలువడిన గోవిందనామస్మరణ భజన గుడినుంచి గ్రామచావడిదాకా కూర్చున్న జనాన్ని దాటుకుని, మధ్యలోవున్న యిళ్ళనూ, ఆ తరువాత ప్రహారీగోడను పూలతోటనూ దాటుకుని 'అలవైకుంఠ పురంబులో, నగరిలో, ఆ మూల సౌధంబుదాపుల' అన్నట్టుగా భవనంలో రెండో అంతస్తులో వున్న మునసబుగారి చెవుల్లో మళ్ళీ ఒకసారి మారుమ్రోగింది. ఆయన గిరుక్కున వెనుదిరిగారు.

“ఏమిటి బాబూ?” అన్నాడు నాంచారయ్య.

“ఈ కరణానికీ, ప్రెసిడెంటుకూ తలపైన కొమ్ములు మొలిచాయిరా!” అన్నారు మునసబుగారు.

“కాదా మరి! తమతో మాటాడ కుండానే తమంతట తామే హరికథ పెట్టిస్తారా? పిదప కాలమొచ్చింది బాబూ, మనుషులకు అంతరాంతరాలు తెలీడంలేదు.” అగ్గిపైన గుగ్గిలం చల్ల సాగాడు నాంచారయ్య.

“ఒరే నాంచారూ!”

నాంచారయ్యకు ఈ పరిణామం ఎంతో ఆనందికరంగావుంది. అతడు చేతులు కట్టుకుని, మునసబుగారి ఆజ్ఞ కోసం ఎదురుచూస్తూ నిల్చున్నాడు.

ఈ మధ్య ఆ కరణ మెండుకో మిడిసి పడుతున్నాడు. ఆప్రెసిడెంటుది నడ మంతరపుసిరి! నాతో మాటాడకుండా ఓ హరికథ జరిపిస్తే తమ ప్రతాపం బయటపడుతుం దనుకుంటున్నారేమో! ఏడ్చారుగానీ, ఒరే నాంచారూ!”

“బాబూ!”

“మనం ప్రత్యేకంగా ఓ కథ పెట్టించాలి...”

“అదెంతపని బాబూ!”

“వెళ్ళు. రేపు రాత్రికి కథ మన దనిచెప్పి తాంబూలమిచ్చిరా!”

మునసబుగారి మాటతోబాటే నాంచారయ్య గబగబా మెట్టుదిగాడు. అరకట్ట

ఆకులు పలం వక్కలు చేతబట్టుకున్నాడు తలుపుతెరచుకుని వీధిలోబడి చరచరా భజనగుడివైపు నడవసాగాడు.

* * *

ఇప్పుడు చెప్పబోయేది పూర్వకథ. హాస్మోనియం వాయిచే హను మంతు, మృదంగం మ్రోగించే సుబ్బయ్య వెంటరాగా ఆ రోజు వుదయం ఎనిమిది, ఎనిమిదన్నరకే హరిదాసు ఆ గ్రామంలో ప్రవేశించాడు.

హరిదాసుకు ముప్పైయ్యేళ్ళు వుండొచ్చు. కడ్డీలాంటి శరీరం, పొడు గాటి చేతులు, చామనఛాయ. వీటితో శ్రీరామచంద్రుని వేషానికి అనువైన ఆకారం అతడిది. ఉంగరాల జుత్తు గిరజాల రూపంలోవుండి ఆ ఆకారాని కొక ఆకర్షణను ఆపాదిస్తూవుంది.

అప్పటికప్పుడే నిద్రలేచి, తూలుతూ తూలుతూ రచ్చదాకా వచ్చి పొలం వైపు వెళ్ళడమా, లేక యిళ్ళకే తిరిగి వెళ్ళి వంటగదిపైకెగబడ్డమా అని పాలు పోక, దినకృత్యాలనే గ్రంథానికి బీడీ పొగలతోనే శ్రీకారం రచిస్తూవున్న యువకులు కొందరు, ఏదో ఉబుసు పోకకు ఒక మానవుడు దొరికాడుగదా అన్న తృప్తితో “రండిరండి దాసుగారూ! ఎక్కడినుంచి వస్తున్నారు? ఇంతకు మునుపెప్పుడూ మిమ్మల్ని చూచినట్టు లేదే! మందేవూరు?” అని పలక రించారు.

“కంచుగొంతు కేశవదాసుగారంటే తెలుసునుగదండీ! ఈ ప్రాంతమంతా ఆయనకు కొట్టినపిండి. ఆయన మా నాన్నగారు” అన్నాడు హరిదాసు.

“అలాగా! కాస్త దగ్గరికొస్తారా బాబూ! చూపు తిన్నగా ఆనడంలేదు. భజనగుడి కట్టినకొ త్తలో నాలుగుసంవత్సరాలు వరసగా ప్రతి శ్రీరామనవమికి నాన్నగారి వూళ్ళో కథలుచెప్పారు. కేశవదాసుగారి కథంటే చుట్టుపట్ల పది

మైళ్ళనుంచీ కదలివచ్చేది జనం! కూబోండి బాబూ, కూబోండి” అంటూ రచ్చపైన రావిచెట్టుకు ఆనుకుని కూర్చున్న రంగయ్యతాత హరిదాసుకు స్వాగతం యిచ్చాడు.

నిగనిగలాడుతున్న నీరెండకు ముఖంలో ముత్యాలా అలముకున్న చెమటబొట్లను అంగవస్త్రంతో తుడుచు కుని, హరిదాసు అనుచరులతోబాటు చల్లటి రావిచెట్టునీడలో కూర్చుంటూ “మీ పూరినిగురించి మా నాన్నగారి నోట చాలాసార్లు విన్నానండీ తాత గారూ! కాకుల్లాగా కడుపునింపుకోడం కోసం బ్రతికే వాళ్ళమాటకేగానీ, విద్యకు వెలగట్టి విద్యత్తును గౌరవించే పెద్దలున్నారా నాయనా ఆ వూళ్ళో— అనే వారాయన! ఆ మాటల్ని మళ్ళీ మళ్ళీ మననంచేసుకుంటూ నా అంతట నేనే యిలా మిమ్మల్ని వెదుక్కుంటూ వచ్చేశాను...” అన్నాడు.

“కానీ యివి ఆ రోజులు కావే! కాలం బొత్తిగా మారిపోయింది బాబూ! చెబితే వినేవాడూ లేడు, వినేటట్టుగా చెప్పేవాడూ లేడు. అది మంచికిగానీ, చెడ్డకుగానీ ఊరంతా ఒకత్రాటిమీద నడవడం మా కాలంలో రివాజు. మునసబు పెద్దిరాజుగా రుండేవారు. కరణం రుద్రప్పగారుండే వారు. ఒక రెంతచెబితే రెండోవారంత! ఇప్పుడలా కాదే! ఇంతకూ, అంతకూ రాధాంతాలు, సిద్ధాంతాలు. ఆపైన గూడు పుతాణీలు పెచ్చుమీరిపోతున్నాయి. ఈ గొడవంతా మీకెందుకుగానీ మీరొకసారి వెళ్ళి మునసబుగారిని చూడండి. ఏమంటాడో చూద్దాం” అన్నాడు రంగయ్యతాత.

“మునసబుగారి ఇల్లెక్కడండీ?” అన్నాడు హరిదాసు.

“నేను చూపిస్తాను. నేను చూపిస్తాను” అంటూ పదిమంది కుర్రాళ్ళు హరిదాసు ఎదుటకు వచ్చి నిల్చున్నారు.

ఉప్పొంగిన ఆకాశగంగ శరీరాన్ని అభిషేకిస్తుండగా, యోగతపస్సులో మేనుమరచిన పరమేశ్వరుడికి మల్లే, రెండుతవ్వల మంచినూనె ధారధారలుగా ఒంటిపైన దిగజారుతుండగా మునసబు గారు మంగలిచేత తలంటించుకుంటూ హరిదాసుకు దర్శనమిచ్చారు.

“నమస్కారమండీ!” అన్నాడు హరిదాసు.

“కళ్ళల్లో నూనెపడిందిరా నారిగా! ఆ వచ్చిందెవరో చూడు” అన్నారు మునసబుగారు.

“కేశవదాసుగారిని ఎరుగుదురు గదండీ! నేనాయన కుమారుణ్ణి. నాలు గైదేశ్వనుంచీ నేనూ కథలు చెబు తున్నాను. అమ్మయినా అడగందే బువ్వ పెట్టదుగదండీ! అందుకని...”

“ఓహో! అలాగైతే కథ దొరుకు తుందేమోనని వచ్చారన్నమాట. మంచిదే మీరు చెప్పనూ చెప్పొచ్చు. మేము విననూ వినొచ్చు. కానైతే ఒక సంగ తండీ హరిదాసుగారూ! నేనిప్పుడు ఊళ్ళో పెత్తనాలన్నీ చాలించుకున్నాను. మీరొక అడుగు కరణంగారి ఇంటిదాకా వెళ్ళండి” అంటూ మునసబుగారు స్నానంచేయడానికి పెరట్లోకి వెళ్ళి పోయారు.

హరిదాసు అంగవస్త్రం దులిపి భుజాన వేసుకుని కరణంగారి యింటికి దారితీశాడు.

వివిధాకారాల దస్త్రాలమధ్య కూర్చుని కలంతో ఏదో అంకెను కొట్టివేయ జూస్తున్న కరణంగారు, చెట్లతో పొద లతో, పుట్టలతో, గుట్టలతో నిండిన అరణ్యంలో విల్లు చేబట్టి పిట్టకు బాణం గురిబెడుతున్న కోయదొరకు మల్లే హరి దాసుకు ప్రత్యక్షమయ్యారు.

ముక్తసరిగా పరిచయమైన తర్వాత కరణంగారు సులోచనాలు సవరించు కుంటూ హరిదాసుకేసి పరీక్షగా చూచి

“కేశవదాసుగారి కుమారులటండీ! సంతోషం, చాలాసంతోషం! హరికథా కథనమంటే అది నాన్నగారి సొత్తు గదటండీ! ఆ భాషాపాటవం, ఆ సంగీత పరిజ్ఞానం, ఆ లోకానుభవం-అవి మరెవరి కొస్తాయి! అన్నట్టు మీరేం పనిగా వచ్చారు?” అని ప్రశ్నించారు.

క ర ణ ం గా రి గడుసుపోకళ్ళను అర్థంచేసుకోగలిగినప్పటికీ, అదేమీ బయటికి తెలియనీకుండా హరిదాసు “నేనూ అదేవృత్తి అవలంబించానండీ!” అన్నాడు.

“అలాగా! చాలా మంచిపనిచేశారు. పరవృత్తులెన్నయినా కులవృత్తికి సాటి రావన్నారు. అయితే ఈ వూళ్ళో కథా గిథా ఏర్పాటుచేసుకున్నారటండీ?”

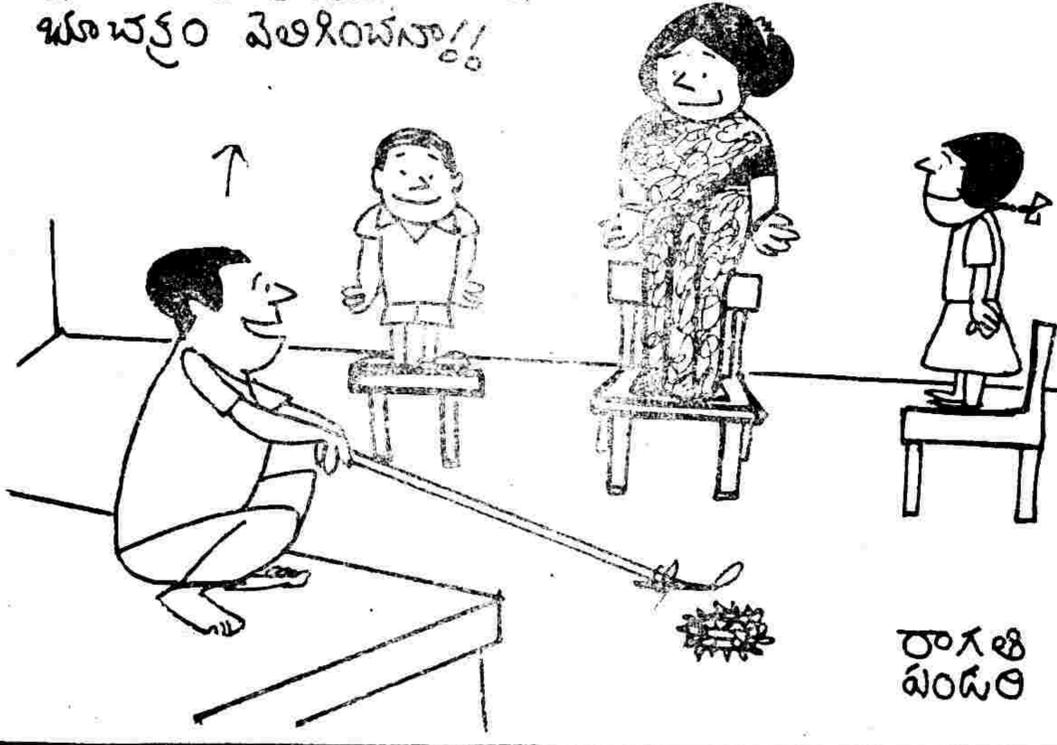
“మునసబుగారి దగ్గరకు వెళ్ళే ఆయన మిమ్మల్ని చూడమన్నారు బాబూ!” సవినయంగా మనవిచేసు కున్నాడు హరిదాసు.

“ఎంతమాటెంతమాట! నన్ను చూడకన్నా వీధిలో ఆ గంగరావి చెట్టును చూడక నయం కదండీ! ఏనా డయితే పంచాయితీబోర్డు అంటూ ఒకటి ఏర్పడిందో, ఆనాటినుంచీ నాకూ గ్రామ వ్యవహారాలకూ లంకె తెగిపోయింది. మీరింతదూరం రానేవచ్చారు. ప్రెసి డెంటుగారిది నాలుగో యిల్లే! వెళ్ళి ఆయన్ను కలుసుకోండి!”

హరిదాసుది అంతకే నిరుత్సాహపడి పోయే స్వభావంగాదు. అతడు ఆ ప్రెసి డెంటుగారినిగూడా ఒకసారి చూస్తే సరి పోతుంది, అనుకుంటూ మళ్ళీ వీధిలో పడ్డాడు.

రేడియోలో ప్రపంచ రాజకీయాలను గురించి వింటూ, గ్రామ రాజకీయాల్లో తమ చక్రం నిరాఘాటంగా తిరగడానికి ఉపాయా లాలోచిస్తున్న ప్రెసిడెంటు గారు ద్వారందగ్గరినుంచీ హరిదాసు పొడిదగ్గు వినబడగానే తలపైకెత్తి అటు వైపు చూసారు.

ఈ... అంటా రెడ్యోగా... ఇవ
భూచక్రం వెలిగింపనా!!

రాగతి
షంకరి

“నమస్కారమండీ! మీరేదో ఆలోచనలో వున్నట్టున్నారు. బహుశా నేనిలా రావడం...” అంటూ ముంగాళ్ళకు బంధం పడినట్టు ద్వారం దగ్గరే ఆగిపోయాడు హరిదాసు.

“అబ్బే, నా ఆలోచనకేంగానండి, మీబోటివారెవరైనా యిలా రావడమే నాకెంతో ఆనందం! ఇంతకూ, ఇది వరకెప్పుడూ మీతో పరిచయం కలిగినట్టులేదు...” అంటూ హరిదాసువైపు పరకాయించి చూడసాగారు ప్రెసిడెంటు గారు.

“నీ మర్యాద కాలిపోనూ! కూచోమని ఒక్కమాట చెప్పగూడదటయ్యా మహానుభావా!” అనుకుంటూ తనే స్వయంగా ఓ కుర్చీని అలంకరించి “ఉదయం ఎనిమిదిగంటలకే ఈ వూరొచ్చానండీ! రాగానే వెళ్ళి మునసబు గారిని కలుసుకున్నాను. ఆయన కరణం గారిని దర్శించమన్నారు. కరణంగారు మీదగ్గరకు దారి జూపించారు. ఆసలు నేను మొట్టమొదట మిమ్మల్నే కలుసుకోవలసింది!” అంటూ తన అవివేకానికి తానే నొచ్చుకున్నాడు హరిదాసు.

“ఇప్పుడైనా మించిపోయిందేముంది గానీండి, ఇంతకూ మీరేంపనిగా

వచ్చారో...” అన్నారు ప్రెసిడెంటు గారు.

“హరికథలు చెప్పకునేవాడికి వేరొక పనేముంటుందండీ? స్వంతపనిమీదనే వచ్చాను...”

“వచ్చారూ...”

“రాకేంచేస్తానండి, ఊళ్ళో ఎదురైన వాళ్ళందరూ మీ మాటే చెబుతుంటే! ‘మీరొకసారి ప్రెసిడెంటుగారిని చూడండి; నిస్సందేహంగా మీ పని రైటయిపోతుంది - ఎవరి నోట విన్నా యిదేమాట!’

“వాళ్ళ మాటలకేంలేండి! తల మాసినవాడెవడైనా దొరికితే శుభ్రంగా వాడి చాపకిందికి నీళ్ళు తేవాలన్నదే వాళ్ళ ఛాను! అలాంటి మాటలు పట్టించుకోకండి. వేళకు సరిగ్గా వచ్చినట్టున్నారు. ఈ పూట మా యింట్లో భోజనంచేసి వెళ్ళండి...”

నాలుగుపందల గడపలున్న ఈ వూళ్ళో భోజనానికేం కొదవండీ! రాత్రికి కథమాట సెలవిచ్చారు కాదు....”

“ఇదేం ఒకరింటి శుభకార్యమా హరి దాసుగారూ! అందరితోనూ మాట్లాడి చూడండి...”

“అందరూ మీతోనే మాట్లాడమన్నారండీ!”

“అన్నారూ! అనేవుంటారు లెండి! అయినా గ్రామంలో మునసబూ, కరణం గార్లుండగా జీతం బత్తెం లేని కొలువు చేసే నా మాట ఎవడు వింటాడండీ, మీ చాదస్తంగానీ...” ప్రెసిడెంటు గారు తేల్చి మాట్లాడేశారు.

“ఇంతచేశావా భగవంతుడా!” అనుకుంటూ హరిదాసు ప్రెసిడెంటుగారి యింటినుంచి బయటికి వచ్చేటప్పటికి నడి మింట సూర్యభగవానుడు నిప్పులు గ్రక్కుతున్నాడు.

అంతవరకూ రచ్చపైన్నే కూచుని ఒకరి ముఖం ఒకరు చూచుకుంటూ గోళ్ళు గిల్లుకుంటున్న హరిదాసు అనుచరులు అతడు కనబడగానే “ఏమైంది? పండా, కాయా?” అని ఏకకంఠంతో ప్రశ్నించారు.

ప్రశ్నించిన సహచరులవైపు చూస్తూ హరిదాసు, “సోదరులారా! సావధానంగా వినండి!” అంటూ అప్పుడొక ఉపాఖ్యానాన్ని సెలవిచ్చాడు— “ఒకానొక వూళ్ళో ఒక ఆయవారపు బ్రాహ్మణుడు. అతడు ప్రతిరోజూ ఒక యింటిముంగిట నిల్చి “భవతీ బిడ్డాం దేహి” అనేవాడు. ఆ యింటి యజమాను రాలుగూడా మామూలు తప్పకుండా “ఈ రోజు యింట్లో బియ్యం నిండు కున్నాయి. వెళ్ళిరమ్మని” చెబుతుండేది. ఓరోజు బ్రాహ్మణుడు వీదినబడి పోతుండగా ఆ యిల్లాలు ఎదురై “ఏమండీ, మాయింటి కెళ్ళాచ్చారా?” అని పరామర్శించింది. “వెళ్ళానండీ” మీ కోడలుగారుగూడా మీ పాఠాన్నే వల్లించారు, అన్నాడు బ్రాహ్మణుడు. “ఆ మాట చెప్పడాని కదెవ్వతె?” అంటూ మండిపడి అత్తగారు బ్రాహ్మణుణ్ణి మళ్ళీ యింటికి తీసుకెళ్ళింది. తీసుకెళ్ళి తను

స్వయంగా బియ్యంలేవని చెప్పి పంపింది...”

“ఇదేమిటయ్యా బాబూ, హరికథలో చెప్పవలసిన ఓ పట్టకథను తీసుకొచ్చి మాతో చెబుతున్నావు! బోధివృక్షం క్రింద మా కి జ్ఞానోపదేశమేమిటి?” అంటూ తెల్లబోయాడు హనుమంతు.

“ఈ వూరికి అత్తగార్లు ముగ్గురు” అన్నాడు హరిదాసు.

“అందరూ మొండిచెయ్యి చూపించా రేమిటి?”

“చూపిస్తేమాత్రం! ఇవ్వని మొండి అంటూ ఒకడున్నప్పుడు వాడితోబాటు విడువని చండిగూడా ఒకడుంటాడు గదా!”

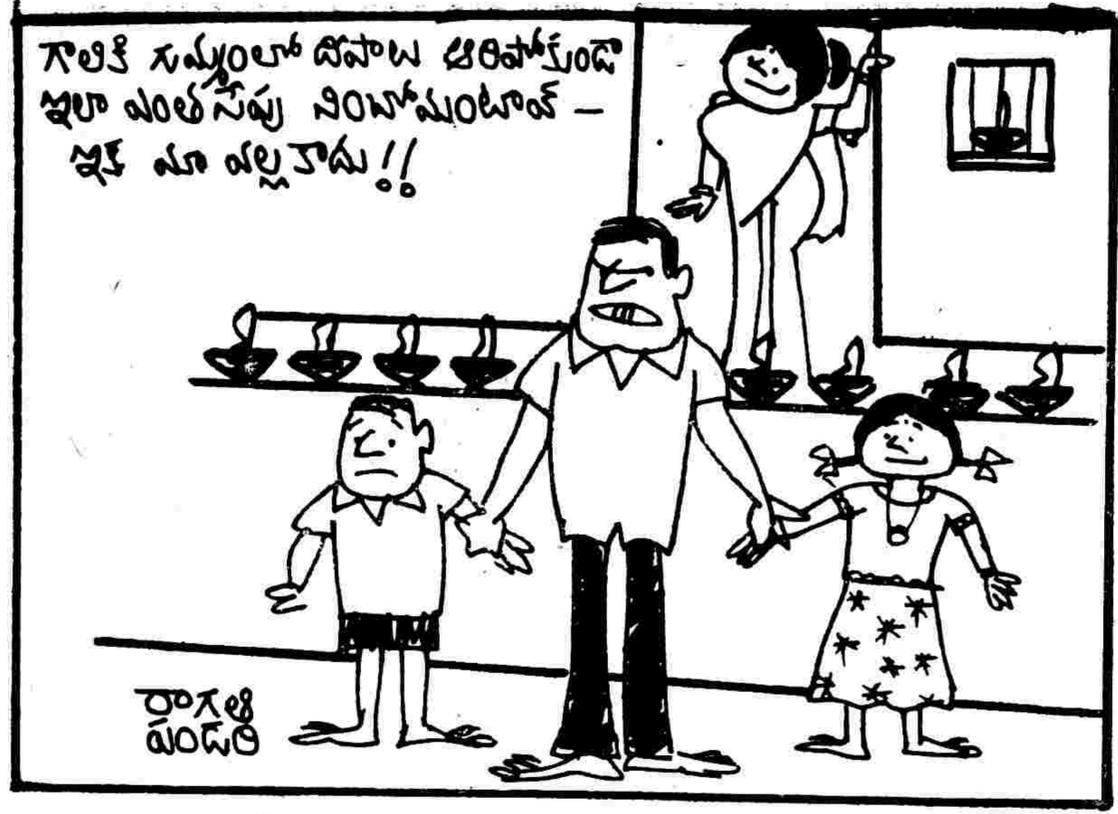
“కానీ మనం ‘పెడతావా, లేకుంటే నీ కుండలో దూకమంటావా’ అని యింటి ముందర ప్రాణాచారం పడగల మటయ్యా” అన్నాడు మృదంగం సుబ్బయ్య.

“ఎందుకూ! కథకోసమంటూ వచ్చి చెప్పకుండా వెళ్ళిపోతామా! ఒక్కనాటికి అలా జరగదు. ఏ కుర్రాడికైనా రెండు రూపాయలు పారేస్తే కొబ్బరిమట్టలు తెచ్చి పందిరేస్తాడు. భజనగుడి కెలాగూ పెట్రమాక్కు లైటు వుంటుంది. నువ్వు మృదంగం మ్రోగించు. హనుమంతు హాస్మోనియం వాయిస్తాడు. నేను కథ ధన్ధనాయిం చేస్తాను,” అన్నాడు హరిదాసు.

* * *

నిశ్చలంగావున్న మునసబుగారి మానసకాసారంలో రాయిపడగానే లోపలినుంచి ముళ్ళకంపలూ, మొసళ్ళూ పైకిలేచాయి. బురదకలిసిన నీటితో చెరువు చెరువంతా దబకలాడుతోంది—

“ఈ కరణాన్నీ, ప్రెసిడెంటునూ ఏం చేసినా పాపంలేదు. తనని పూచిక పుల్లగానై నా మతించకుండా గ్రామాన్ని తమ చెప్పచేతల్లో వుంచుకోవాలని వీళ్ళ

ఆలోచన! వీళ్ళ ఆటలు తన దగ్గర సాగవు. అమ్మో సాగితేనా, వీళ్ళు తనని ఉఫ్, అని గాలిలోకి వూదేయరూ! కానీ కానీ, ఈ మిడిసిపాటెంత కాలం సాగుతుంది? వీళ్ళను గుంటకు గుక్కెడు నీళ్ళు తాగించకపోతే తన పేరు పేరూగాదు, తన వుద్యోగం వుద్యోగమూకాదు...”

విజయగర్వంతో నాంచారయ్య లోపలికి వచ్చాడు.

“తాంబూల మిచ్చేశావా?” అన్నారు మునసబుగారు.

“ఇచ్చేశానండీ! ఆ హరిదాసు మిమ్మల్ని అదనీ, ఇదనీ ఘనంగా పొగిడేశాడు. అప్పుడా కరణంగానీ, పెసిడెంటుగానీ అక్కడుంటే తారున గుండెపగిలి చచ్చిపోయేవాళ్ళు...”

“అలాగా” అంటూ లోలోపలే ఆనందవిపశుడై పోయాడు మునసబు గారు.

“కానీ, ఆ తరువాత ఒక చిన్న విషయం జరిగిందండీ!”

“ఏమిటది?”

“మునసబుగారి కథ రేపేనంటూ మన తాంబూలాన్ని తీసి బెంచీపైన పెట్టాడో లేదో, కరణంగారి మల్లయ్య

ముందుకొచ్చేసి హరిదాసుగారికి ఆకులు పోకలు అందించి ‘ఇది కరణంగారి తాంబూలమండీ’ అన్నాడు.”

మునసబుగారి నోట మాటలేదు!

“నాకూ చోద్యంగానే వుండండి బాబుగారూ! ‘అయ్యలారా! రేపాది వారం రాత్రికి కరణంగారి కథ’ అంటూ మల్లయ్య యిచ్చిన తాంబూలాన్ని బెంచీపైన పెట్టి యిలా తిరిగాడో లేదో యింతలో ప్రెసిడెంటుగారి పుల్లయ్య అక్కడ వూడిపడి ‘ఇదిగోనండీ; ప్రెసి డెంటుగారి తాంబూలం’ అన్నాడు...”

“ఇదేం గారడీరా నాంచారూ! అయితే ఈ రోజు కథవరు చెప్పించి నట్టు?” తెల్లబోతూ ప్రశ్నించారు మునసబుగారు.

ఒక్క మునసబుగారే కాదు. ఇంచు మించు అదేసమయానికి కరణంగారు మల్లయ్యను సరిగ్గా అదేవిధంగా ప్రశ్నించి మునసబుగారికి డిటోగా అదేప్రకారం తెల్లబోయారు.

ఈ గొడవతో తనకేమీ ప్రసక్తి లేనట్టు హరిదాసు భజనగుడిముందు, భగవంతుడి నామరూపాలకు మంగళం పాడుతున్నాడు!